

УДК 636. 03

Кукурудза О.О., студент 1 курсу магістратури спеціальності “Ветеринарна медицина”
Науковий керівник – Горюк В.В., кандидат вет. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам’янець-Подільський, Україна

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ПРИ ДИСПЕПСІЇ ТЕЛЯТ

Сучасні методи ведення сільського господарства супроводжуються впливом на організм тварини техногенного пресингу. Він визначається підвищеною концентрацією поголів'я, обмеженням території, недостатністю або відсутністю активних рухів і природної інсоляції, накопиченням в оточуючому середовищі значної кількості мікроорганізмів, в тому числі і патогенних, а також дією на організм тварин різнобічних стрес-факторів. Це приводить до зниження природної резистентності організму і порушення взаємовідносин між макро – та мікроорганізмами, що обумовлює виникнення захворювань.

Серед багатьох захворювань тварин, пов'язаних з порушенням технології утримання і годівлі, особливого значення набувають неінфекційні хвороби молодняку. При цьому, провідне місце за чисельністю, масовістю і величиною економічних збитків займають шлунково-кишкові і респіраторні захворювання, а також патології обміну речовин і кормові токсикози.

Для лікування гострих шлунково-кишкових захворювань запропоновано багато лікарських препаратів і чисельних схем. Однак, у збереженні новонародженого молодняку кращих результатів добиваються там, де в першу чергу звертають увагу на проведення профілактичних заходів.

Метою нашої роботи є дослідження терапевтичної дії препарату при диспепсії Гентавет 4% новонароджених телят в умовах досліджуваного господарства.

Аналізуючи проведену роботу виявили, що основними причинами диспепсії, новонароджених телят є незбалансованість раціонів глибоко тільних корів у відношенні загальної поживності, перетравного протеїну, мінеральних речовин і вітамінів, а також порушення гігієни утримання і годівлі телят. Проведений нами аналіз годівлі дослідних тварин показав, що тварини недоотримували в раціоні 30% кормових одиниць, 40% перетравного протеїну, 25% цукру, 40% каротину, 22% Са, 32% Р, на одну кормову одиницю припадало нижче норми перетравного протеїну, а загазованість приміщень, де утримувались сухостійні корови значно перевищувала допустимі норми. Крім того, дослідні тварини не користувались активним моціоном

Клініко-лабораторні дослідження дали можливість виявити зміни в біохімічних показниках крові глибоко тільних корів, які характеризувались гіпопротеїнемією, дефіцитом кальцію фосфору. З порушенням їх співвідношення і дефіцитом каротину.

Хвороба у новонароджених телят проявлялась пригніченим станом, більшість телят лежали і в'яло сприймали молозиво. Відмічалися розлади дефекації у вигляді проносу жовтого кольору. Встановлене зневоднення організму. Ззовні

проявлялись западання очей, сухість шерсті і шкіри. Температура тіла в усіх телят на всьому протязі хвороби була нормальною, частота пульсу і дихання незначно підвищена.

Крім клінічних змін прояву диспепсії новонароджених телят нами були підтвержені морфологічні показники крові, які хворих телят характеризувались гіперхронемією, еритроцитозом в зв'язку із зневодненням організму і згущенням крові. Встановлений незначний лейкоцитоз зумовлений як зневодненням організму, так і виникненням дисбактеріозу в травному каналі.

При захворюванні диспепсією характерне зневоднення організму і згущення крові, саме цю тезу було підтверджено після проведення морфологічних досліджень крові.

Істотний вплив на виникнення захворювання сприяє порушення обміну речовин у вагітних матерів внаслідок незбалансованості їх раціонів, згодуювання неякісних кормів, перенесені в період вагітності хвороби. При неповноцінній годівлі матерів розвивається гіпокальціємія, кетонемія, анемія, ацидоз, гіповітамінози, що в свою чергу викликають порушення пластичних процесів у плода, народження слабкого молодняку із низьким рівнем захисних та адаптаційних властивостей їхнього організму до умов зовнішнього середовища, та недорозвиненість функцій шлунку.

При зниженні секторної функції шлунка і кишечника у новонародженого молодняку споживане молозиво недостатньо обробляється ферментами. Білки та вуглеводи не повністю гідролізуються у травному каналі. Все це створює сприятливі умови для розвитку гнильної і бродильної мікрофлори, а також й інтоксикації організму. Утворюються продукти розпаду білків (аміни, індол, скатол) і бактеріальні токсини подразнюють нервові рецептори кишечника, тоді, як захисна реакція, виникає діарея, спрямована на видалення токсичних продуктів, проте разом з ними виводяться і поживні, біологічно-активні речовини, вода, лейкоцити, імуноглобуліни, електроліти.

Неповноцінна годівля матерів у післяродовий період негативно впливає на склад і властивості молозива. Молозиво від корів, що хворіють на субклінічний мастит забруднене бактеріями, не володіє бактеріостатичними властивостями щодо еширихій, сальмонел, стафілококів. Таке молозиво сприяє руйнуванню імуноглобулінів у кишковому тракті.

В науково-виробничому досліді найкращим методом в терапевтичному і економічному відношенні при диспепсії новонароджених телят було застосування Гентавет 4%. Цей метод було застосовано в практиці ветеринарної медицини в господарстві. Крім того, розроблені нами профілактичні заходи при гострих розладах новонароджених телят, зменшили ризик захворювань і загибель новонароджених телят втрічі.